

دستورالعمل تضمین صحت دارویی

بیمارستان شهید ستاری قرچک

واحد ایمنی : مریم کوپاهی

بهار ۱۴۰۳

فرایند ارائه خدمات دارویی در بیمارستان، شامل:

تدارک، انبارش، نسخه‌نویسی، نسخه‌پیچی، تجویز و پایش دارو می‌باشد.

خطاهای دارویی، باعث به خطر افتادن ایمنی دارویی و در نتیجه ایمنی بیماران می‌شود و می‌تواند در هر یک از مراحل، رخ دهد و هر ساله باعث مرگ چندین هزار نفر و آسیب به حدود ۲ میلیون نفر شود.

واکنش ناخواسته دارویی چیست؟

آسیب ناشی از یک دارو در دوز و مصرف نرمال

واکنش ناخواسته دارویی ناشی از چیست؟

تاثیر متقابل:

- دارو با غذا
- دارو با دارو
- دارو با داروهای گیاهی

عوامل موثر بر واکنش ناخواسته دارویی:

- سن بیمار
- شدت بیماری
- ژنتیک
- بیماری‌ها (نقص عملکردی کلیوی یا کبدی)
- تعدد داروهای مصرفی
- استعمال دخانیات
- مصرف الکل
- رژیم غذایی

داشتن اطلاعات صحیح در مورد داروهای فعلی بیمار یا تاریخچه دارویی وی، از نکات مهم در نسخه‌نویسی دارویی می‌باشد

مواردی که مانع از "اخذ لیست داروی صحیح" در دنیای پیچیده‌ی امروزی و خدمات ناپیوسته‌ی دارویی می‌شود:

- افزایش سن
- سطح سواد سلامت جامعه

○ حجم داروهای موجود و مصرفی

کامپیوتری شدن دستورات پزشک، که به عنوان راه‌حلی برای کاهش خطاهای نسخه‌نویسی مطرح است، زمانی اثربخش است که لیست داروهای مصرفی بیمار، موجود

تلفیق دارویی چیست؟

فرایند تلفیق دارویی یعنی:

۱. اخذ اطلاعات دارویی کامل و صحیح بیمار (نام، دوز و دفعات مصرف)
۲. مقایسه تاریخچه دارویی بیمار با دستور پزشک
۳. رفع هرگونه ناهم‌خوانی

در واقع، تلفیق دارویی، فرایندی است جهت مقایسه‌ی دستورات دارویی بیمار با تمامی داروهای مصرفی وی

تلفیق دارویی، مستلزم:

مرور منظم، ساختارمند و جامع تمام داروهای بیمار، به منظور تضمین ارزیابی دقیق قبل، از قطع، تغییر یا دستور داروی جدید است.

- فرایند تلفیق دارویی، جزئی از مدیریت داروی بیمار بوده که پزشک را قادر به تصمیم‌گیری برای دستور مناسب‌ترین دارو می‌نماید.

- فرایند تلفیق دارویی، کار مشترک بیمار، خانواده بیمار و ارائه‌کننده خدمت است.

لیست داروهایی که مشمول تلفیق دارویی می‌شوند:

- داروهای با نسخه
- داروهای بدون نسخه
- ویتامین‌ها
- تغذیه مکمل
- مایعات وریدی
- داروهای گیاهی
- و غیره

برای بیماران بستری، تلفیق دارویی باید در ۲۴ ساعت اولیه پذیرش انجام شود.

* اخذ و ثبت اطلاعات مربوط به داروهای فعلی از بیماری یا خانواده وی، باید توسط پزشک بستری کننده‌ی بیمار صورت پذیرد.

* در بیمارستان‌های آموزشی، اخذ تاریخچه داروهای مصرفی فعلی بیمار، باید توسط دانشجویان پزشکی ذیصلاح انجام شود.

روش انجام تلفیق دارویی:

۱) تلفیق دارویی در زمان پذیرش:

- الف) ثبت تاریخچه دارویی بیمار، پس از اخذ لیست داروهای خانگی وی
- ب) توجه به داروهای نسخه شده برای بیماران در هنگام پذیرش
- پ) انجام تلفیق و مدیریت دارویی بیمار و تنظیم لیست داروهای فعلی وی

۲) تلفیق دارویی در زمان انتقال بین‌بخشی:

- الف) توجه به لیست داروهای فعلی و لیست داروهای خانگی بیمار
- ب) توجه به دستورات در هنگام انتقال
- پ) انجام تلفیق و مدیریت دارویی بیمار و تنظیم لیست داروهای فعلی وی

۳) تلفیق دارویی در زمان ترخیص:

- الف) توجه به لیست داروهای تلفیق شده در زمان پذیرش بیمار و لیست داروهای خانگی وی
- ب) لیست داروهای فعلی بیمار
- پ) انجام تلفیق و مدیریت دارویی بیمار و تنظیم لیست داروهای زمان ترخیص وی

بهترین تاریخچه دارویی ممکن (BPMH)

Best Possible Medication History

"بهترین تاریخچه دارویی ممکن" که همچنین "لیست داروهای خانگی" نیز نامیده می‌شود، لیستی از تمامی داروهای بیمار است که بیمار دریافت می‌نماید.

لیست بهترین تاریخچه دارویی ممکن، باید:

- (۱) هنگام پذیرش، انتقال یا ترخیص، با دستورات پزشک مقایسه شود؛
- (۲) ناهمخوانی‌های احتمالی بین لیست دارویی و دستورات پزشک، شناسایی و رفع شود؛
- (۳) با توجه به دستورات جدید دارویی، لیست "بهترین تاریخچه دارویی ممکن" به روز شود؛
- (۴) لیست "بهترین تاریخچه دارویی ممکن به روز شده، در زمان ترخیص، به بیمار تحویل شود و یا هنگام انتقال بیمار به بیمارستان یا سطح دیگری از خدمات سلامت، به ارائه‌کننده‌ی خدمات بعدی، تحویل داده شود.

..